

12.09.2022

POL-2022-111363

Eduskunnan hallintovaliokunta

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle asiassa: 'E 78/2022 vp; valtioneuvoston selvitys: EU/OSA; Schengenin säännösten täysimääräinen soveltaminen Romaniassa, Bulgariassa ja Kroatiassa'

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisihallituksen asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa asiassa joka koskee Schengenin säännösten täysimääräistä soveltamista Romaniassa, Bulgariassa ja Kroatiassa. Nykyisellään kyseisten maiden ja muiden unionin jäsenmaiden välisillä rajoilla on edelleen käytössä sisärajatarkastukset.

Olenaisena edellytyksenä voidaan pitää sitä, että Schengenin arviointineettelyssä maiden on katsottu täyttävän kaikki Schengenin säännösten soveltamisen tekniset edellytykset. Tältä pohjalta maihin voidaan jatkossa toteuttaa kunkin Schengenin osa-alueita koskevia arviointimekanismien mukaisia arviointeja ja tarkastuksia, joilla pyritään kehittämään järjestelmän toimivuutta ja tehokkuutta kokonaisuudessaan.

Romanian, Bulgarian, Kroatian ja muiden EU-valtioiden välisten sisärajatarkastusten poistaminen

Arvioitaessa Romanian, Bulgarian, Kroatian ja muiden EU-valtioiden välisten sisärajatarkastusten poistamisen mahdollisia vaikutuksia sisäiseen turvallisuuteen, on syytä huomioida ainakin seuraavat tekijät:

- Ammattimaisessa ihmisten salakuljetustoiminnassa on usein havaittavissa viitteitä järjestäytyneeseen rikollisuuteen. Pakolaisten ja salakuljettajien virtoja ohjautuu tälle hetkellä osittain myös Kroatiaan Serbian ja Unkarin välisen rajan ylittämistä vaikeuksien vuoksi.
- Maat voisivat jatkossa myöntää Schengen-viisumeita.

Kyseiset maat ovat kuitenkin jo EU- jäseninä vapaan liikkuvuuden piirissä eivätkä ole kansallisuuksina nousseet merkittävästi muista erottuviksi. Täysimääräinen Schengen jäsenyys ja Schengen-järjestelmän toimintojen arvioinnit muodostaisivat keinon parantaa maiden rakenteita tarvittaessa suositusten kautta. Tuen Sisäministeriön perusmuistiossa (SM2022-00247) esitettyä kantaa:

"Suomi pitää tärkeänä edistää toimia, joilla edistetään ja kehitetään vahvaa ja yhtenäistä Euroopan unionia. Suomi katsoo, että olisi tärkeää saada kaikki EU-maat vastikään uudistetun Schengenin arviointi- ja valvontamekanismin piiriin. Mekanismin avulla voidaan valvoa aiempaa paremmin maiden Schengen-velvoitteiden täytäntöönpanoa.

Suomi tukee päätösehdotuksia, joissa esitetään Schengenin säännösten täysimääräistä soveltamista Romaniassa, Bulgariassa ja Kroatiaassa, kun asia tuodaan neuvoston ratkaistavaksi.”

Poliisitarkastaja

Tony Everhall